

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
СИТУАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
підготовки магістра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D3 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент організацій

Силабус освітнього компонента «СИТУАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» підготовки магістра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D3 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій

Розробник: Наталія Хомюк, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту

Погоджено

Гарант ОПП Менеджмент організацій

Лариса ЮЩИШИНА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту
протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D3 Менеджмент, Менеджмент організацій, другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ПІБ – Хомюк Наталія Леонідівна

Науковий ступінь – доктор економічних наук

Посада – доцент, завідувач кафедри менеджменту

Контактна інформація викладача:

Телефон 0505008925

Електронна пошта: Khomiuk.Nataliia@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Ситуаційний менеджмент» належить до вибірових освітніх компонентів і спрямований на формування у здобувачів компетентностей, необхідних для прийняття ефективних управлінських рішень у різноманітних організаційних ситуаціях. Програма охоплює теоретико-методичні засади ситуаційного підходу, моделі лідерства, планування та організацію управління в умовах невизначеності, а також сучасні антисипативні, адаптивні та інноваційні практики. Особлива увага приділяється практичним аспектам управління кризами, цифровим трансформаціям та використанню діагностики для підвищення ефективності управлінських рішень.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Метою освітнього компонента є формування у здобувачів знань, умінь і навичок застосування ситуаційного підходу в управлінні організаціями з урахуванням мінливості зовнішнього середовища, ризиків та необхідності адаптації управлінських стратегій до конкретних умов.

Основними завданнями освітнього компонента є: розкрити сутність, роль і методологічні основи ситуаційного менеджменту; ознайомити з ресурсним забезпеченням і плануванням діяльності організацій у змінних умовах; розкрити значення лідерства, корпоративної культури та етики для ефективного прийняття управлінських рішень; сформувати навички застосування антисипативного (прогностичного) та адаптивного підходів в управлінні; розвинути здатність ідентифікувати та управляти кризовими ситуаціями та ризиками; дослідити роль інновацій і цифрових технологій у забезпеченні гнучкості управління; сформувати вміння проводити діагностику управлінських ситуацій і оцінювати ефективність прийнятих рішень.

3. Освоєння освітнього компонента «Ситуаційний менеджмент» сприятиме розвитку таких **soft skills**: аналітичне та системне мислення; критичне мислення; лідерство та командна робота; адаптивність і гнучкість і; комунікативність та емоційний інтелект; креативність; відповідальність та етична поведінка.

4. Структура освітнього компоненту

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади ситуаційного менеджменту						
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи ситуаційного менеджменту	17	2	2	12	1	ФО (5), Т (5), СЗ (5) / 15
Тема 2. Ресурсне забезпечення та планування в ситуаційному менеджменті	16	1	2	12	1	ФО (5), Т (5), СЗ (5) / 15
Тема 3. Лідерство, корпоративна культура та етика в ситуаційному менеджменті	16	1	2	12	1	ФО (5), Т (5), СЗ (5) / 15
Разом за модулем 1	49	4	6	36	3	45
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти ситуаційного менеджменту						
Тема 4. Антисипативний та адаптивний підходи в управлінні	19	2	2	13	2	ФО (4), СЗ (5), Т (5) / 14
Тема 5. Управління кризовими ситуаціями та ризиками	18	2	2	13	1	ФО (4), Т (5), СЗ (5) / 14
Тема 6. Інновації та цифрові трансформації в ситуаційному менеджменті	17	1	2	13	1	ФО (4), СЗ (5), Т (5) / 14
Тема 7. Діагностика управлінських ситуацій і оцінювання ефективності рішень	17	1	2	13	1	ФО (4), СЗ (4), Т (5) / 13
Разом за модулем 2	71	6	8	52	5	55
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Форми контролю: поточне оцінювання (контрольна робота (КР), фронтальне опитування (ФО), есе чи реферат (Е), тести (Т), ТР – тренінгові вправи, розгляд ситуаційних завдань (РС), РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, ДБ – дебати, розгляд кейсів (К), підсумковий контроль у формі заліку.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Ситуаційний менеджмент» передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять-тренінгів – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента; розв'язання практичних та тестових завдань; розв'язання кейсів; підготовку до усіх видів контролю.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно із затвердженим графіком.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів

вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>) та Положенням про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://surl.li/hbazoe>).

Можливість отримати додаткові (бонусні бали). Здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/vtzfet>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру за 100-бальною шкалою.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді тестування та усного опитування. Тестові запитання складено відповідно до структури курсу та містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється у 1 бал. Усне опитування включає 2 запитання, кожне запитання оцінюється в 25 балів. Максимальна оцінка 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань до заліку

1. Сутність, мета та завдання ситуативного менеджменту.
2. Основні принципи ситуативного підходу в управлінні.
3. Відмінність ситуативного менеджменту від класичних шкіл управління.
4. Роль ситуативного менеджменту в сучасних організаціях.
5. Методологічні основи ситуативного підходу до управління.
6. Види управлінських ситуацій і їх характеристика.
7. Фактори, що впливають на вибір управлінського рішення в ситуативному менеджменті.
8. Алгоритм аналізу управлінської ситуації.
9. Види управлінських рішень у ситуативному менеджменті.
10. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень у ситуативному менеджменті.
11. Сутність ресурсного забезпечення в системі ситуативного управління.
12. Роль людських, фінансових, інформаційних і матеріальних ресурсів у ситуативному менеджменті.
13. Особливості стратегічного планування в умовах невизначеності.
14. Тактичне планування як елемент ситуативного управління.
15. Методи визначення управлінських пріоритетів у ситуативних умовах.
16. Сутність і значення лідерства у ситуативному менеджменті.
17. Основні моделі ситуативного лідерства.
18. Вплив стилю керівництва на ефективність управління в різних ситуаціях.
19. Корпоративна культура як фактор формування ефективних управлінських рішень.
20. Етичні засади поведінки керівника у складних ситуаціях.
21. Антисипативне управління: сутність і значення.
22. Методи прогнозування управлінських ситуацій.

23. Адаптивний підхід у менеджменті: суть, принципи, інструменти.
24. Механізми адаптації організації до змін середовища.
25. Поняття та види кризових ситуацій у менеджменті.
26. Основні причини виникнення криз в організаціях.
27. Стадії розвитку кризи в організації.
28. Сутність антикризового управління та його етапи.
29. Методи запобігання і подолання кризових ситуацій.
30. Управління ризиками як елемент ситуаційного менеджменту.
31. Інноваційні підходи в ситуаційному менеджменті.
32. Роль інновацій у забезпеченні гнучкості управлінських процесів.
33. Використання цифрових технологій у ситуаційному менеджменті.
34. Вплив цифрової трансформації на прийняття управлінських рішень.
35. Кіберризиками як новий виклик для сучасного менеджменту.
36. Особливості управління організацією в умовах цифрової економіки.
37. Поняття та цілі діагностики у ситуаційному менеджменті.
38. Методи та етапи проведення ситуаційної діагностики.
39. Інструменти аналізу управлінських ситуацій.
40. Критерії оцінювання ефективності управлінських рішень.
41. Види управлінських помилок у ситуаційному менеджменті.
42. Роль керівника у створенні системи моніторингу ситуацій.
43. Комунікації в системі ситуаційного управління.
44. Вплив командної взаємодії на ефективність вирішення управлінських ситуацій.
45. Використання кейс-методу в підготовці менеджерів до ситуаційного мислення.
46. Особливості прийняття рішень у стресових і конфліктних ситуаціях.
47. Психологічні аспекти поведінки керівника у кризових умовах.
48. Значення емоційного інтелекту в ситуаційному менеджменті.
49. Інструменти підвищення гнучкості та адаптивності організаційних структур.
50. Практичні шляхи вдосконалення системи ситуаційного управління на підприємствах.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
0 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

0-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бондар О. В. Ситуаційний менеджмент. Навч. посіб.2-ге вид., перероб та доповн. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 400 с.
2. Kennedy R. Strategic Management. Blacksburg. Virginia. 2020. 343 p. URL: <https://doi.org/10.21061/strategicmanagement>
3. Бегун С. І., Хомюк Н. Л., Подзізей О. О. Економетричні методи та моделі в прийнятті

управлінських рішень в умовах цифрової трансформації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66.

URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4543>

4. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>

5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки.

URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

6. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.